

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 192/2021-57

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľiek **JUDr. Jaroslavy Fúrovej**, [REDACTED], [REDACTED], a **JUDr. Viery Nevedelovej**, [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Martinom Bezákom, PhD., Klincová 15, Bratislava, a o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **JUDr. Jany Zemkovej, PhD.**, [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou Právne centrum s. r. o., Mýtna 42, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Juraj Bystrický, PhD., proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Okresný súd Bratislava I **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľkám JUDr. Jaroslave Fúrovej a JUDr. Viere Nevedelovej trovy konania **450,29 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi JUDr. Martinovi Bezákovi, PhD., Klincová 15, Bratislava, a sťažovateľke JUDr. Jane Zemkovej, PhD., trovy konania **450,29 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi advokátskej kancelárii Právne centrum s. r. o., Mýtna 42, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavným sťažnostiam **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 10. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť JUDr. Jaroslavy Fúrovej (ďalej aj „prvá sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 a v konaní, do ktorého bola jej vec vylúčená na samostatné konanie uznesením okresného súdu č. k. 4 C 20/2014-226 zo 17. júla 2019 (ďalej len „napadnuté konanie“).
2. Ústavnému súdu bola 23. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť JUDr. Jany Zemkovej, PhD., (ďalej aj „druhá sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 53/2020-7 z 9. septembra 2020 boli ústavné sťažnosti prvej sťažovateľky a druhej sťažovateľky spojené na spoločné konanie vedené pod sp. zn. Rvp 1547/2020.
3. Dňa 22. júla 2020 bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť JUDr. Viery Nevedelovej (ďalej len „tretia sťažovateľka“, spoločne s prvou sťažovateľkou a druhou sťažovateľkou ďalej aj „sťažovateľky“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní vedená pod sp. zn. Rvp 1654/2020. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 1/2021-8 z 20. januára 2021 boli ústavné sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 1654/2020 a sp. zn. Rvp 1547/2020 spojené na spoločné konanie vedené pod sp. zn. Rvp 1547/2020.
4. Okrem konštatovania porušenia základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného v napadnutom konaní sa sťažovateľky domáhajú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 a v konaní, do ktorého bola vec sťažovateľiek vylúčená na samostatné konanie uznesením okresného súdu č. k. 4 C 20/2014-226 zo 17. júla 2019, konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľkám finančné zadosťučinenie každej v sume 11 750 eur a náhradu trov konania na účet ich právnych zástupcov.
5. Uznesením č. k. II. ÚS 192/2021 z 15. apríla 2021 ústavný súd ústavné sťažnosti sťažovateľiek v časti, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 prijal na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti ústavné sťažnosti odmietol.
6. Z ústavných sťažností a pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva nasledovný stav veci:

7. Z takmer identického obsahu ústavných sťažností sťažovateľiek vyplýva, že žalobou podanou na okresnom súde 29. januára 2014 sa sťažovateľky spolu s ďalšími žalobcami domáhali, aby okresný súd „uložil žalovanej Slovenskej republike povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov úroky z omeškania zo sumy 104.566 eur vo výške 9 % ročne od 09.02.2011 až do zaplatenia tejto sumy, ktorá bola každému zo žalobcov priznaná rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.11.2010, č. k. 25C/1/2010-148, právoplatným dňa 05.02.2011 a vykonateľným dňa 08.02.2011, a tiež povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania“.

8. Z predloženého spisu okresného súdu ústavný súd zistil nasledovný priebeh doterajšieho konania:

- 29. januára 2014 – podaná žaloba,
- 19. februára 2014 – uznesenie, výzva žalovanému na vyjadrenie sa k žalobe,
- 3. apríla 2014 – vyjadrenie žalovaného k žalobe,
- 12. augusta 2014 – výzva žalobcom na zaplatenie súdneho poplatku (súdny poplatok zaplatený 2. septembra 2014 JUDr. Zemkovovou, 28. augusta 2014 JUDr. Fúrovou a 27. augusta 2014 JUDr. Nevedelovou),
- 11. mája 2015 – predvolanie na pojednávanie na 25. jún 2015,
- 5. júna 2015 – ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní JUDr. Eleny Závadskej,
- 5. júna 2015 – ospravedlnenie neúčasti všetkých žalobcov na nariadenom pojednávaní,
- 17. júna 2015 – ospravedlnenie neúčasti JUDr. Fúrovej na pojednávaní a súhlas s prerokovaním veci v jej neprítomnosti,
- 25. júna 2015 – pojednávanie odročené na 28. september 2015,
- 8. júla 2015 – žalobcom doručovaná zápisnica z pojednávania a výzva na vyjadrenie k zmenenej argumentácii žalovaného,
- 26. júna 2015 – uznesením vyrubený doplatok súdneho poplatku 1 575 eur,
- 15. júla 2015 – odvolanie žalobcov proti uzneseniu o uložení povinnosti na zaplatenie súdneho poplatku,
- 4. septembra 2015 – uznesenie o zrušení uznesenia z 26. júna 2015,
- 8. septembra 2015 – uznesenie o uložení povinnosti na zaplatenie súdneho poplatku 400,50 eur,
- 18. septembra 2015 – vyjadrenie žalobcov k vyjadreniu žalovaného,
- 18. septembra 2015 – odvolanie žalobcov proti uzneseniu z 8. septembra 2015,
- 23. septembra 2015 – zrušené pojednávanie nariadené na 28. september 2015 z dôvodu práceneschopnosti sudkyne,
- 24. septembra 2015 – žiadosť JUDr. Reiffovej o vrátenie omylom zaplateného poplatku vo výške 400,50 eur 14. septembra 2015,
- 2. októbra 2015 – predloženie spisu na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“),
- 13. novembra 2015 – spis doručený predsedovi krajského súdu s oznámením skutočností vzbudzujúcich pochybnosť o nezaujatosti sudkýň JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Zuzany Mališovej,
- 20. apríla 2016 – predloženie spisu predsedom súdu na rozhodnutie podľa § 15 ods. 1 štvrtej vety Občianskeho súdneho poriadku,
- 18. mája 2016 – uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o tom, že predsedníčka senátu najvyššieho súdu JUDr. Edita Bakošová nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania vecí vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 4 Nc 4/2016,

- 23. júna 2016 – uznesenie najvyššieho súdu o tom, že sudkyne krajského súdu JUDr. Podmajerská a JUDr. Mališová nie sú vylúčené z prerokovania a rozhodovania vecí vedených na krajskom súde pod sp. zn. 7 Co 586/2015, 7 Co 587/2015, 7 Co 588/2015, 7 Co 589/2015, 7 Co 590/2015, 7 Co 591/2015, 7 Co 592/2015, 7 Co 593/2015,
- 13. júla 2016 – spis vrátený z najvyššieho súdu pridelený Mgr. Unčovskej,
- 26. júla 2016 – oznámenie Mgr. Unčovskej o svojom vylúčení z rozhodovania vecí z dôvodu, že predmetný spor rozhodovala na súde nižšej inštancie,
- 24. augusta 2016 – uznesenie o vylúčení sudkyne Mgr. Unčovskej,
- 27. decembra 2016 – uznesenie krajského súdu o zrušení uznesení okresného súdu z 8. septembra 2015, 1. februára 2017 doručované stranám,
- 31. januára 2017 – spis vrátený okresnému súdu,
- 18. októbra 2017 – uznesenie o vrátení súdneho poplatku 400,50 eur žalobkyni v 6. rade JUDr. Marianne Reiffovej,
- 6. novembra 2017 – uznesenie o uložení povinnosti na zaplatenie súdneho poplatku 789 eur,
- 27. novembra 2017 – zaplatený súdny poplatok JUDr. Fúrovou, 24. novembra 2017 JUDr. Nevedelovou, 23. novembra 2017 JUDr. Zemkovou,
- 24. apríla 2018 – oznámenie skutočností JUDr. Martinou Líškovou, pre ktoré je vylúčená z prerokovania a rozhodovania sporu,
- 7. mája 2018 – žiadosť žalobcov o odstránenie nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní,
- 9. mája 2018 – uznesenie o nevyhlúčení JUDr. Líškovej z prerokovania a rozhodovania vecí,
- 11. decembra 2018 – vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi Mgr. Jane Janics Bajánkovej,
- 20. decembra 2018 – oznámenie zákonnej sudkyne o skutočnostiach pre vylúčenie z prerokovania a rozhodnutia vecí,
- 12. februára 2019 – uznesenie o vylúčení zákonnej sudkyne z prerokovania a rozhodovania vecí žalobkyne vo 4. rade a jej nevyhlúčení u ostatných žalobcov,
- 17. júla 2019 – uznesenie o vylúčení žalobcov v 1., 2., 3., 5., 6., 7. a 8. rade na samostatné konanie,
- 10. februára 2020 – vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Miroslave Saxovej,
- 13. marca 2020 – sťažnosť žalobkyne vo 4. rade proti uzneseniu o vylúčení vecí žalobcov 1., 2., 3., 5., 6., 7. a 8. rade na samostatné konanie,
- 2. júla 2020 – uznesenie o zrušení uznesenia zo 17. júla 2019,
- 23. júla 2020 – žiadosť prvej a tretej sťažovateľky o bezodkladné rozhodnutie súdu vo veci samej,
- 10. augusta 2020 – oznámenie súdu adresované žalobkyni vo 4. rade o tom, že súd nebude rozhodovať o jej sťažnosti proti uzneseniu zo 17. júla 2019,
- 4. septembra 2020 – predloženie vecí na postup podľa § 51 ods. 4 písm. d) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- 18. septembra 2020 – nariadené pojednávanie na 3. november 2020,
- 18. septembra 2020 – uznesenie o spojení vecí sp. zn. 10 C 46/2020 a sp. zn. 4 C 20/2014 na spoločné konanie,
- 23. októbra 2020 – ospravedlnenie druhej sťažovateľky z neúčasti na pojednávaní,
- 26. októbra 2020 – ospravedlnenie JUDr. Eleny Závadskej a JUDr. Haragaša z neúčasti na pojednávaní,

- 27. októbra 2020 – ospravedlnenie JUDr. Evy Babiakovej, CSc., z neúčasti na pojednávaní,
- 28. októbra 2020 – pojednávanie z dôvodu epidemiologickej situácie zrušené, nariadený nový termín pojednávania na 3. december 2020,
- 13. novembra 2020 – ospravedlnenie JUDr. Haragaša z neúčasti na pojednávaní,
- 23. novembra 2020 – ospravedlnenie JUDr. Evy Babiakovej, CSc., z neúčasti na pojednávaní,
- 1. decembra 2020 – ospravedlnenie druhej sťažovateľky z neúčasti na pojednávaní,
- 1. decembra 2020 – ospravedlnenie JUDr. Eleny Kováčovej z neúčasti na pojednávaní,
- 3. decembra 2020 – hlavné pojednávanie – vyhlásený rozsudok,
- 22. decembra 2020 – odvolanie žalovanej,
- 27. januára 2021 – odvolanie doručované žalobcom s výzvou na vyjadrenie sa k nemu.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

9. Proti postupu okresnému súdu v napadnutom konaní podali sťažovateľky ústavné sťažnosti, v ktorých argumentujú:

a) Predmetom napadnutého konania je súdna ochrana poskytovaná nároku, ktorý sťažovateľkám vznikol preto, že boli zo strany štátu diskriminované, čo vyplýva z rozsudku okresného súdu č. k. 25 C 1/2010-148 z 29. novembra 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. februára 2011. Ide teda o konanie, ktoré podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) patrí do množiny privilegovaných konaní, akými sú napríklad pracovnoprávne spory, veci osobného stavu alebo sociálneho zabezpečenia. Sťažovateľky uviedli, že toto konanie má z tohto dôvodu pre ne zvýšený význam, a preto mu mal okresný súd venovať osobitnú starostlivosť, čo sa však nestalo. Práve naopak, keďže predmetné konanie vyplýva zo sporu sťažovateľiek a ďalších sudcov najvyššieho súdu so štátom, ktorý bol rozsiahlo medializovaný a politizovaný, vďaka čomu vzbudzoval u verejnosti negatívne vášne, sťažovateľky sa nazdávajú, že okresný súd vo veci účelovo nekonal, aby sa tak vyhol prípadnej kritike verejnosti a niektorých politikov.

b) Sťažovateľky uviedli, že stav, keď konanie nie je viac ako šesť a pol roka ukončené právoplatným rozhodnutím súdu, je zapríčinený výlučne iba nečinnosťou alebo úplne neefektívnou činnosťou okresného súdu. Okresný súd nariadil vo veci prvé a zároveň posledné pojednávanie na 25. jún 2015, teda až rok a pol potom, ako sťažovateľky podali svoju žalobu. Napriek tomu, že sťažovateľky a ostatní žalobcovia výslovne požiadali okresný súd, aby túto právne nenáročnú vec prerokoval a rozhodol v ich neprítomnosti na základe obsahu nimi urobených písomných podaní, okresný súd úplne zbytočne odročil, aby dal žalobcom možnosť vyjadriť sa k argumentácii žalovanej, o ktorú nestáli. Následne 26. júna 2015, teda deň po zbytočne odročenom pojednávaní, okresný súd nesprávne vyrubil každému zo žalobcov doplatok súdneho poplatku, ktorý žalobcovia zaplatili na základe výzvy súdu ešte 12. augusta 2014. Okresný súd sa od tohto dňa až do 6. novembra 2017, keď na základe záväzného právneho názoru krajského súdu konečne vyrubil sťažovateľkám a ostatným žalobcom doplatok súdneho poplatku v správnej výške, venoval výlučne riešeniu vo svojej podstate triviálnej otázke procesného charakteru, v akej výške sú žalobcovia povinní platiť za podanie žaloby súdny poplatok, teda otázke, ktorú je všeobecný súd povinný vyriešiť ihneď na začiatku konania. Na úplnej neefektívnosti tohto postupu okresného súdu nemôže zmeniť nič ani skutočnosť, že vec sa od 2. októbra 2015 do 31. januára 2017 nachádzala na krajskom súde, ktorý rozhodoval o odvolaniach žalobcov proti nesprávne vyrubenému doplatku

súdneho poplatku za podanie žaloby, pretože je celkom zjavné, že nebyť omylu okresného súdu v aplikácii простého podústavného práva sa odvolacie konanie vôbec nemuselo uskutočniť. Sťažovateľky v tejto súvislosti poukázali na rozsudok ESLP vo veci Bock proti Nemecku č. 11118/84 z 31. marca 1989, v ktorom ESLP vyslovil záver, že omyl súdu pri aplikácii práva, ktorý vedie k predĺženiu konania zapríčineného potrebou viesť odvolacie konanie s cieľom jeho nápravy, je potrebné vziať do úvahy pri hodnotení primeranosti relevantného obdobia podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ani potom, ako žalobcovia zaplatili vyrubený doplatok súdneho poplatku za podanie žaloby, nevykonali okresný súd vo veci jediný úkon, ktorý by účinne smeroval k meritórnemu rozhodnutiu veci sťažovateľiek. Okrem toho, že vec sťažovateľiek bola v dôsledku zmien v rozvrhu práce okresného súdu pridelená na prerokovanie a rozhodnutie postupne dvom novým sudcom (JUDr. Martine Líškovej a Mgr. Jane Janics Bajánkovej) a na základe vylúčenia ostatného zákonného sudcu Mgr. Jany Janics Bajánkovej pre zaujatosť aj na samostatné konanie, ktoré dosiaľ nebolo pod samostatnou spisovou značkou pridelené na prerokovanie a rozhodnutie konkrétnemu sudcovi, nedošlo do dňa podania týchto ústavných sťažností vo veci sťažovateľiek k žiadnej zmene.

c) Vzhľadom na uvedené okolnosti sťažovateľky skonštatovali, že okresný súd postupoval efektívne jedine v období od podania žaloby do 19. februára 2014, keď vyzval žalovanú na vyjadrenie vo veci. Od tohto momentu až do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti bol okresný súd podľa mienky sťažovateľiek buď úplne nečinný alebo postupoval výslovne neefektívne. Okresný súd tak v napadnutom konaní spôsobil zbytočné prietahy v trvaní viac ako šiestich rokov a vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá predstavuje šesť a pol roka, počas ktorých sú sťažovateľky v stave pretrvávajúcej právnej neistoty, nemožno takéto zbytočné prietahy ničím ospravedlniť.

d) Sťažovateľky zdôraznili, že svojím správaním v predmetnom konaní žiadnym spôsobom neprispeli k jeho predĺžovaniu, práve naopak, žiadali okresný súd, aby bezodkladne odstránil svoju nečinnosť.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

10. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že v súvislosti s prietahmi v napadnutom konaní vybavil sťažnosť prvej a tretej sťažovateľky ako dôvodnú, a to v období od 5. septembra 2014 do 23. marca 2015, od 2. februára 2017 do 17. októbra 2017 a od 29. mája 2018 do 19. decembra 2018, pretože súd v uvedenom období nekonal. Okresný súd poukázal na to, že odo dňa vybavenia sťažnosti na prietahy, t. j. od 24. augusta 2020, súd koná v predmetnej veci priebežne a vo veci rozhodol rozsudkom 3. decembra 2020. V súčasnosti okresný súd realizuje procesné úkony v súvislosti s podaným odvolaním žalovanej proti rozsudku. K vzniknutým prietahom okresný súd uviedol, že k nim došlo z objektívnych príčin bez subjektívneho zavinenia súčasnej zákonnej sudkyne JUDr. Miroslavy Saxovej, ktorej bola predmetná vec pridelená na vybavenie až 10. februára 2020, a pôvodne pridelenej sudkyne, a to najmä z dôvodu nadmernej zaťaženia predchádzajúcej, ako aj súčasnej zákonnej sudkyne, ako aj nadmernej zaťaženia vyššieho súdneho úradníka a spisovej kancelárie, pričom nezanedbateľným faktorom vplývajúcim na celkovú dĺžku

konania je fluktuácia zamestnancov súdu, a to na všetkých pracovných pozíciách vrátane sudcov, v čoho dôsledku opakovane dochádza k prerozdeľovaniu spisov z oddelenia odchádzajúcich sudcov medzi sudcov, ktorí zotrávajú v pôsobení na tunajšom súde, a ich následnému preťažovaniu nutnosťou vybavovania aj spisov, ktoré im pôvodne nepatrili. Vo vzťahu k obdobiu už uvedenej nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní poukázal na skutočnosť, že ide o nečinnosť, ktorá súvisí s fyzickou nemožnosťou sudcu vybavovať všetky mu pridelené veci priebežne z dôvodu, že vzhľadom na ich celkový počet nie je možné ani určiť termín pojednávania vo všetkých nerozhodnutých veciach súčasne v jednom období. Za uvedenú situáciu je podľa názoru predsedníčky súdu v plnej miere zodpovedná Slovenská republika, ktorá dlhodobo napriek upozorneniam na nedostatočné personálne obsadenie súdu a množstvo nevybavených vecí adresovaných Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) nerieši objektívnu situáciu okresného súdu, čo sa prejavuje aj na nízkej dôveryhodnosti nielen v tunajší súd, ale v súdnu moc všeobecne, a v nadväznosti na to žiada ústavný súd, aby konštatoval objektívnu zodpovednosť Slovenskej republiky za stav na okresnom súde. Zdôraznil, že za súčasného personálneho stavu okresného súdu je iluzórne domnievať sa, že je možné od akéhokoľvek sudcu tohto súdu požadovať vybavenie vecí v lehotách, ktoré budú konformné s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľkami uplatnenú výšku finančného zadosťučinenia 11 750 eur považuje za neprimeranú, ktorá v takomto rozsahu nielenže nebola preukázaná žiadnymi výnimočnými okolnosťami, ale ani odôvodnená. Zároveň žiada, aby ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že tunajší súd s výnimkou už uvedeného obdobia nečinnosti vo veci priebežne koná.

11. K veci sa vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorá poukázala na chronologický priebeh konania od jej pridelenia dodatkom č. 2 k rozvrhu práce na rok 2020 s účinnosťou od 10. februára 2020, z ktorého vyplýva, že vo veci konala plynulo, bez prietahov a v záujme jej urýchleného rozhodnutia (10 mesiacov po pridelení veci s prihliadnutím na nevyhnutnú potrebu uskutočnenia procesných úkonov a rozhodnutí v rámci prípravy pojednávania a cca 4 mesiace po podaní ústavných sťažností) a z obsahu ústavných sťažností je zrejmé, že sa týkajú predovšetkým obdobia, keď nebola zákonnou sudkyňou vo veci.

III.2. Replika sťažovateľiek:

12. Druhá sťažovateľka vo svojej replike zotrvala na dôvodoch podanej ústavnej sťažnosti a ďalej uviedla:

a) Ani výrazná zaťaženosť okresného súdu nie je ospravedliteľným dôvodom na to, aby v právne jednoduchej veci, ktorou predmetná vec nesporne je, trvalo súdne konanie len do rozhodnutia súdu prvého stupňa viac než šesť rokov a desať mesiacov.

b) Na základe priebežne zverejňovaných zoznamov súdnych pojednávanií vedených na okresnom súde na internetovej stránke ministerstva spravodlivosti je druhá sťažovateľka presvedčená, že senát 4 C nerozhodoval pridelené veci v priebehu rokov 2014 až 2020 podľa poradia nápadu, ale selektívne, bez rešpektovania poradia, v akom žaloby napádali na okresný súd, v čom vidí druhá sťažovateľka porušenie ňou označených práv.

13. Prvá a druhá sťažovateľka vo svojej replike uviedli:

a) Svojou ústavnou sťažnosťou namietajú nečinnosť alebo neefektívny postup v období od 19. februára 2014 do 22. júla 2020, keď podali ústavnú sťažnosť, a nespochybňujú, že sudkyňa

JUDr. Miroslava Saxová konala v ich veci od 24. augusta 2020, keď predseda okresného súdu konštatoval v ich veci zbytočné prietahy, bez zbytočných prietahov.

b) Dlhodobá personálna poddimenzovanosť okresného súdu neospravedlňuje zjavne excesívne prietahy, ktorými napadnuté konanie trpí z objektívnych či subjektívnych dôvodov na strane okresného súdu.

c) Zbytočné prietahy, ktorými vec sťažovateľiek trpí, neboli spôsobené len objektívnymi dôvodmi na strane okresného súdu, ale najmä čisto subjektívnymi dôvodmi na strane sudcov okresného súdu, ktorým bola táto vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie a ktorí zbytočne odročili pojednávanie vo veci alebo dlhodobo nevedeli vyriešiť triviálnu otázku platenia súdneho poplatku za podanie žaloby, v dôsledku čoho musela byť vec úplne zbytočne predložená krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku.

d) V súvislosti s námietkou okresného súdu o uplatnenej neprimeranej výške finančného zadost'učinenia uviedli, že túto materiálnu satisfakciu za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do základných práv a slobôd nemožno preukazovať dôkazmi, tak ako je to pri skutočnej (materiálnej) škode, ale výška, v akej ústavný súd prizná finančné zadost'učinenie, záleží len na jeho odôvodnenej úvahe, aký charakter, intenzitu a trvanie mal zásah do základných práv a slobôd, ktoré sťažovateľky vo svojej ústavnej sťažnosti označili. Sťažovateľky v IV. časti svojej ústavnej sťažnosti uviedli skutočnosti vypovedajúce o excesívnosti zásahu okresného súdu do ich práv a poukázali na ustálenú judikatúru ESLP, ktorá prilieha na okolnosti ich veci a v plnom rozsahu opodstatňuje priznanie finančného zadost'učinenia v nimi uplatnenej výške.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

15. Podstatou ústavných sťažností sťažovateľiek je tvrdenie, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, keďže napadnuté konanie nie je ani šesť a pol roka od podania žaloby ukončené právoplatným rozhodnutím súdu a tento stav je zapríčinený výlučne iba nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou okresného súdu, čím malo dôjsť aj k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

17. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty,

dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

18. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

19. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o zaplatení úrokov z omeškania tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti okresných súdov, preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Ústavný súd nezistil ani žiadne také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné napadnuté konanie posúdiť ako zložené po skutkovej stránke. V súvislosti s posúdením predmetu konania a jeho významu pre sťažovateľky tieto argumentovali tým, že ústavná sťažnosť sa týka súdnej ochrany poskytovanej nároku, ktorý sťažovateľkám vznikol preto, že boli zo strany štátu diskriminované, a z tohto dôvodu má napadnuté konanie pre ne zvýšený význam. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že predmetom napadnutého konania nie je náhrada nemajetkovej ujmy, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu č. k. 25 C 1/2010-148 z 29. novembra 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. februára 2011, ale len rozhodovanie o príslušenstve – úroku z omeškania z predmetnej pohľadávky, ktorú žalovaný riadne a včas neuspokojil. Predmet napadnutého konania tak spočíva na skutkovom a právnom základe, ktorý je odlišný od skutkového a právneho základu, z ktorého vychádzali tzv. antidiskriminačné žaloby, teda žaloby, ktorými sa sudcovia domáhali určenia, že ich odmeňovanie je (v porovnaní so sudcami špeciálneho súdu) v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a spravidla aj zaplatenia náhrady ujmy spôsobenej im porušením zásady rovnakého zaobchádzania pri ich odmeňovaní. Keďže predmetom konania je samostatný nárok vyplývajúci z povahy právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom (§ 517 ods. 1 a § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), dospel ústavný súd k záveru, že predmet konania nezakladá časovú prioritu prerokovania predmetnej veci. Z ústavných sťažností a predloženého súdneho spisu sp. zn. 4 C 20/2014 nevyplýva v okolnostiach prerokovávanej veci ani osobitný význam tejto veci pre sťažovateľky, a to napriek tomu, že sťažovateľky prezentovali opačný názor.

20. Správanie sťažovateľiek ako strán sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní, či v konaní pred všeobecným súdom došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľa. V preskúmanom konaní ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľiek v súvislosti s doterajšou dĺžkou konania v ich veci.

21. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

22. Záver o tom, či dĺžka konania je alebo nie je ešte primeraná, možno formulovať vždy s prihliadnutím na faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s prihliadnutím na okolnosti prípadu ide o prietahy neodôvodnené, teda či sú pričítateľné všeobecnému súdu (III. ÚS 188/2020).

23. Posudzované konanie sa začalo podaním žaloby 29. januára 2014 a okresný súd meritórne, hoci zatiaľ neprávoplatne, rozhodol rozsudkom 3. decembra 2020 tak, že žalobe sťažovateľiek a ďalších žalobcov vyhovel. Napadnuté konanie do času podania ústavných sťažností trvalo na súde prvej inštancie šesť a pol roka. Z doterajšieho priebehu konania, ktorý ústavný súd zistil z predloženého súdneho spisu, vyplýva, že postup okresného súdu v napadnutom konaní je poznamenaný jeho nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou spočívajúcou v nesústredenom postupe pri vyrubovaní súdneho poplatku. Ústavný súd zistil, že okresný súd bol neodôvodnene nečinný v období od zaplatenia súdneho poplatku žalobcami 5. septembra 2014 do pojednávania, ktoré bolo nariadené na 25. jún 2015 (viac ako 9 a pol mesiaca), a od 31. januára 2017, keď bol spis vrátený okresnému súdu krajským súdom, do 18. októbra 2017 (takmer 9 mesiacov), keď vydal uznesenie o vrátení súdneho poplatku 400,50 eur žalobkyni v 6. rade JUDr. Marianne Reiffovej. Ďalšie obdobie nečinnosti v trvaní cca 19 mesiacov, počas ktorého okresný súd nevykonával procesné úkony smerujúce k prerokovaniu veci, nasledovalo po zaplatení dorubeného súdneho poplatku žalobcami koncom novembra 2017 do 17. júla 2019, keď okresný súd vydal uznesenie o vylúčení žalobcov v 1., 2., 3., 5., 6., 7. a 8. rade na samostatné konanie potom, ako uznesením z 12. februára 2019 bola zákonná sudkyňa Mgr. Jana Janics Bajánková, ktorej bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie, vylúčená z prerokovania a rozhodovania veci žalobkyne vo 4. rade. Okresný súd bol následne po vydaní uznesenia zo 17. júla 2019 naďalej nečinný až do 2. júla 2020, keď vydal uznesenie o zrušení uznesenia zo 17. júla 2019. Ako neefektívny je potrebný hodnotiť postup okresného súdu v súvislosti s vyrubovaním súdneho poplatku – doplatku za návrh na začatie konania. Uznesenia z 25. júna 2015, ktorými boli žalobcovia zaviazaní na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 1 575 eur, boli zrušené uznesením okresného súdu zo 4. septembra 2015. Následne okresný súd vydal uznesenia z 8. septembra 2015, ktorými zaviazal žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 400,50 eur, ktoré však boli uznesením krajského súdu z 27. decembra 2016 zrušené, a následne okresný súd konečne rozhodol o uložení povinnosti na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 789 eur uznesením zo 6. novembra 2017. Uvedeným neefektívnym postupom okresného súdu spojeným s potrebou predloženia veci na rozhodnutie krajskému súdu nepochybne došlo k významnému predĺženiu konania, a tým aj k vzniku zbytočných prietáhov. Po pridelení veci na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Miroslave Saxovej (10. februára 2020) však už okresnému súdu zbytočné prietahy v konaní vyčítať nemožno, keďže postupoval v podstate plynulo a vo veci meritórne rozhodol na pojednávaní 3. decembra 2020.

24. Pokiaľ ide o obranu okresného súdu vysokým počtom nevybavených vecí a personálnou poddimenzovanosťou okresného súdu – túto ústavný súd nemôže akceptovať, aj keď citlivo vníma a reflektuje kapacitné (personálne a iné) problémy výkonu súdnictva, ktoré sú na niektorých súdoch výrazné a nimi nezavinené. V tejto súvislosti však ústavný súd musí poukázať na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je možné prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov

na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (IV. ÚS 97/04, IV. ÚS 136/03, IV. ÚS 35/06, II. ÚS 481/2017, I. ÚS 28/2020).

25. Rovnako tak opakované zmeny zákonného sudcu, ktoré spomaľujú konanie z dôvodu, že nový sudca sa musí s vecou oboznámiť, štát nezbavujú jeho povinnosti týkajúcej sa primeranej lehoty (rozsudok ESLP vo veci Lechner a Hess proti Rakúsku z 23. 4. 1987). Opakované pridelovanie predmetnej veci zákonným sudcom na prerokovanie a rozhodnutie teda nemožno považovať za relevantnú procesnú aktivitu všeobecného súdu, pričom táto aktivita je dôsledkom iných, s konaním bezprostredne nesúvisiacich skutočností – napr. personálne zmeny na okresnom súde, práceneschopnosť zákonného sudcu a pod. (II. ÚS 444/2014, III. ÚS 119/2019).

26. Ústavný súd preto aj s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania, zistenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

27. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

28. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 20/2014 konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

29. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Z § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha

30. Sťažovateľky sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume po 11 750 eur, ktoré odôvodňujú tým, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu v ich veci je takej excesívnej povahy, že nepostačuje, aby ústavný súd tento stav reštituoval prostým konštatovaním porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľky považujú za spravodlivé a primerané, aby im ústavný súd priznal za každý jeden rok trvania konania pred okresným súdom finančné zadosťučinenie vo výške 1 500 eur a pripočítal ďalších 2 000 eur, o ktoré sa navyšuje primerané finančné zadosťučinenie z dôvodu, že k porušeniu ústavou a dohovorom chránených práv došlo v konaní, ktorého predmet je pre sťažovateľky významný, keďže ide o nárok vyplývajúci z ich diskriminácie, ku ktorej došlo zo strany štátu.

31. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Priznanie finančného zadosťučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je možné napraviť (I. ÚS 15/02). Právo na poskytnutie finančného zadosťučinenia je fakultatívne a má povahu sekundárnej kompenzácie. Primárna kompenzácia je už samotné deklarovanie porušenia jej práv, ako aj príkaz okresnému súdu, aby vo veci ďalej konal bez zbytočných prietahov (III. ÚS 58/02).

32. Sťažovateľ musí uplatniť požiadavku na primerané finančné zadosťučinenie a musí odôvodniť, z akých dôvodov požaduje toto zadosťučinenie (I. ÚS 143/02). Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je náhrada nemajetkovej ujmy, a nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 75/01).

33. Pri posudzovaní návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia ústavný súd vzal do úvahy konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä doterajšiu dĺžku napadnutého konania, obdobie nečinnosti a neefektívny postup okresného súdu, ale aj charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľky, teda to, čo bolo v hre, resp. v stávke „at stake“ pre sťažovateľky (k tomu pozri aj bod 17 tohto nálezu). Ústavný súd tiež prihliadol na argumenty okresného súdu, že sťažovateľky návrh na priznanie finančného zadosťučinenia riadne neodôvodnili, keďže neuviedli konkrétne dôvody, z akých sa priznania finančného zadosťučinenia domáhajú. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľky v rámci „odôvodnenia“ návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia len poukázali na „excesívnu povahu“ zistenej nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní, ktorá je však reflektovaná v prvom výroku tohto nálezu. Zo skutočností uvedených sťažovateľkami nemožno zistiť, v čom by mala spočívať ich nemajetková ujma za zistené zbytočné prietahy v napadnutom konaní. Inými slovami, sťažovateľky ani len netvrdili existenciu požadovanej nemajetkovej ujmy ani príčinnú súvislosť s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Zohľadňujúc uvedené skutočnosti, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade priznanie finančného zadosťučinenia, ktoré je peňažnou protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy, neprichádza do úvahy. Výrok o porušení označených práv a príkaz na konanie bez prietahov v okolnostiach danej veci, na odstránenie zistených porušení ústavy a dohovoru je postačujúci, a preto ústavný súd tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovел (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

34. Ústavný súd priznal sťažovateľkám (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v sume 450,29 eur, pokiaľ ide o prvú a tretiu sťažovateľku, a v sume 450,29 eur, pokiaľ ide o druhú sťažovateľku.

35. Pri výpočte trov právneho zastúpenia prvej a tretej sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 13 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 (177 eur) po znížení o 50 %

pri zastupovaní dvoch alebo viacerých sťažovateľov je 88,50 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľom vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu). Tieto trovy právneho zastúpenia v sume 375,24 eur, keďže advokát je aj platcom dane z pridanej hodnoty, sa v danom prípade zvyšujú o 20 %. Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal prvej a tretej sťažovateľke ako náhradu trov právneho zastúpenia, preto predstavovala sumu 450,29 € vrátane 20 % DPH. Za úkon právnej služby, vyjadrenie k stanovisku okresného súdu, ústavný súd nárok na náhradu trov nepriznal, keďže prvá a tretia sťažovateľka si nárok na náhradu trov konania za tento úkon neuplatnili a ústavný súd bol v tomto smere viazaný ich návrhom.

36. Pri výpočte trov právneho zastúpenia druhej sťažovateľky ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu). Keďže advokát je aj platcom dane z pridanej hodnoty, trovy právneho zastúpenia v sume 375,24 eur sa v danom prípade podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvyšujú o 20 %. Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal druhej sťažovateľke ako náhradu trov právneho zastúpenia, preto predstavovala sumu 450,29 eur vrátane 20 % DPH. Ústavný súd nepriznal druhej sťažovateľke nárok na náhradu trov konania za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2021 (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) vzhľadom na to, že podanie neobsahovalo žiadnu novú argumentáciu, ktorou by druhá sťažovateľka podporila záver o ústavnej neudržateľnosti postupu okresného súdu v napadnutom konaní (bod 3 výroku tohto nálezu).

37. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnym zástupcom sťažovateľiek (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeným v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu